

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 585
van **STEVEN COENEGRACHTS**
datum: 12 april 2021

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Gehoorproblemen bij jongeren - Initiatieven

Op 3 maart jl. berichtte de VRT dat er in 2050 wereldwijd één op de vier mensen last zouden hebben van gehoorschade. Volgens de meest recente cijfers zou dat op de dag van vandaag al één op de vijf zijn. Mogelijke oorzaken van gehoorproblemen zijn langdurige blootstelling aan lawaai, plots hard lawaai, maar ook stress, ziekte en ouderdom.

We zijn allemaal jong geweest, en wie vroeger van een fuif kwam, hoorde zijn oren al eens fluiten. Tinnitus is een blijvende vorm van gehoorschade waarbij de trilharen in het binnenoor overbelast werden, beschadigd zijn, en tot fluittonen in de oren leiden. De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) waarschuwt dat dit voornamelijk jongeren treft en beveelt het gebruik van oordoppen op luide plaatsen aan.

In het Vlaams Parlement werd hierover eind 2017 een voorstel van resolutie goedgekeurd waarin de toenmalige Vlaamse Regering gevraagd werd om:

- wetenschappelijk onderzoek naar de redenen van verschillende doelgroepen om geen gehoorbescherming te dragen te stimuleren (...);
 - de campagnes 'Help ze niet naar de tuut' en 'Iets minder is de max' uit te breiden met informatie over tinnitus, in het bijzonder bij kinderen en jongeren onder de 14 jaar;
 - sensibiliseringscampagnes te voeren over de mogelijke gehoorschade die veroorzaakt wordt door langdurige blootstelling aan hoge geluidsniveaus als een digitale muzikspeler met oortjes of een koptelefoon wordt gebruikt;
 - in alle voorlichtings- en sensibiliseringsacties over het gebruik van oordoppen die gericht zijn op jongeren, hun ouders en jeugdverenigingen, te focussen op het correcte gebruik ervan;
 - de boodschap over het correcte en ononderbroken gebruik van oordoppen en het herkennen van alarmsignalen in geval van gehoorschade te herhalen, zowel bij het medisch onderzoek op school als bij de lessen over de anatomie van het oor in het lager en middelbaar onderwijs;
 - overleg te plegen met apothekers, audiologen en gespecialiseerde gehoorcentra om hen te sensibiliseren informatie over het juiste gebruik van oordoppen aan de koper te verstrekken;
 - bij de Federale Regering aan te dringen op initiatieven om de gebruiksaanwijzing bij oordoppen te vervolledigen met gerichte informatie over het correcte gebruik ervan.
1. Welke actoren binnen het beleidsdomein Jeugd kunnen volgens de minister een partner zijn in de bewustmaking van jongeren omtrent gehoorschade?

2. Werden er specifiek vanuit het beleidsdomein Jeugd sensibiliseringscampagnes gehouden met betrekking tot gehoorschade? Zo ja, welke?
3. Plant de minister met het oog op de stijgende cijfers tegen 2050 bijkomende initiatieven te nemen?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Wouter Beke (585), Benjamin Dalle (148)

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 585 van 12 april 2021

van **STEVEN COENEGRACHTS**

1. Het is belangrijk om ook jongeren bewust te maken van de risico's van lawaai en harde muziek en hen te sensibiliseren om hier verantwoord mee om te gaan. Jeugdverenigingen die fuiven of muziekevenementen organiseren, kunnen jongeren sensibiliseren en preventieve maatregelen nemen naar aanleiding van concrete evenementen: bijvoorbeeld oordopjes ter beschikking stellen of in stille ruimtes voorzien. Ook het jongerencommunicatieplatform WAT WAT informeert jongeren over de problematiek van gehoorschade.
2. De jeugdsector heeft op vlak van bewustmaking en sensibilisering al wat initiatieven ondernomen. Jeugdhuizen zijn belangrijke organisatoren van kleine en grote muziekevenementen. Formaat vzw dat dit open jeugdwerk ondersteunt, beheert de website <https://ikorganiseer.be>. Deze website biedt praktische informatie aan de organisatoren van die evenementen. Zij besteedt specifieke aandacht aan de problematiek van gehoorschade. In een artikel worden concrete tips gegeven om preventieve maatregelen te nemen: <https://ikorganiseer.be/organiseren/gehoorschade/>. Deze website is vrij raadpleegbaar. Ook De Ambrassade, Baltajong en andere jeugdorganisaties promoten deze website binnen hun eigen achterban.
Daarnaast brengt WAT WAT de problematiek onder de aandacht. Op deze website is er een specifiek artikel dat informatie geeft over wat gehoorschade is, tips formuleert om gehoorschade te vermijden, een test aanbiedt om het risico op gehoorschade te controleren, de jongeren aanraadt om de huisarts te raadplegen wanneer ze gehoorschade vermoeden en hen doorverwijst naar contact met lotgenoten: <https://www.watwat.be/muziek/loop-ik-risico-op-gehoorschade>
3. Op dit moment is er geen extra grootschalige sensibiliseringscampagne voorzien binnen de beleidsdomeinen Volksgezondheid en Jeugd. Dit betekent niet dat de Vlaamse overheid geen inspanningen levert. We blijven onderstaande, meer gerichte acties naar specifieke doelgroepen continueren.
Zo zullen binnen de jeugdsector de jeugdverenigingen, de jeugdhuizen en WAT WAT blijvende aandacht aan deze problematiek besteden en waar nodig extra informatie aanvullen en verspreiden.
De Vlaamse Wetenschappelijke Vereniging voor Jeugdgezondheidszorg (VWVJ) heeft in opdracht van de Vlaamse overheid ter voorbereiding van onder andere de richtlijn 'horen' binnen CLB's de beschikbare nationale en internationale wetenschappelijke informatie gebundeld. Eén van de drie kerndoelstellingen van de standaard 'Gehoor' is de tijdige detectie van lawaaischade – zie <https://www.vwvj.be/wat-de-richtlijn-horen>. Voor deze laatste doelstelling is de SPIN-test (Speech in noise) ontwikkeld, voor de leerlingen van het vijfde leerjaar en het derde secundair. Voor de implementatie van deze test is uitgebreid onderzoek gevoerd, in samenwerking met onder meer de onderzoeksgroep Experimentele Oto-rhino-laryngologie van de KU Leuven. Het infomoment horende bij de SPIN-test is een aangrijpingspunt om de leerlingen in groep te informeren en sensibiliseren over de risico's van te veel en te luide muziek en het gevaar voor blijvende gehoorschade. CLB-medewerkers alsook leerkrachten beschikken over sensibiliseringsmaterialen, zoals:
 - Waarom zorg dragen van het gehoor;
 - Wat doet lawaai met het gehoor;

- Wat is schadelijk? Leeftijdsadequate informatie over het gebruik van oortjes, een hoofdtelefoon en het bezoeken van fuiven, festivals.

Ook de mutualiteiten besteden binnen hun beheersovereenkomst als organisaties met terreinwerking regelmatig aandacht aan het thema gehoorschade en hoe te voorkomen.

Enkele concrete voorbeelden zijn terug te vinden op hun websites:

- <https://www.cm.be/actueel/jaarverslagen/jaarverslag-cm-vlaanderen/blijvende-aandacht-voor-gehoorschadepreventie>
- <https://www.lm.be/NL/Rubrieken/LMGezond/Preventie/dagelijkse-verzorging/gehoorschade-voorkomen/Pages/ontstaan-van-gehoorverlies.aspx>
- https://www.mloz.be/sites/default/files/publications/24082018hf35-nl_dossier.pdf
- <https://www.devoorzorg-bondmoyson.be/gehoorschade>

Specifiek binnen de uitgaanssetting wordt door de vrijwilligers van Safe 'n Sound, de peersupport werking van het Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere Drugs (VAD), informatie gegeven over drugs, gehoorschade en veilig vrijen op elektronische dance events. Daarbij worden onder meer gratis oordopjes uitgedeeld.